Laboratorium MATLA

Ćwiczenie 5.

Elementy programowania obiektowego. Graficzny Interfejs Użytkownika (GUI)

Opracowali:

- dr inż. Beata Leśniak-Plewińska

Zakład Inżynierii Biomedycznej Instytut Metrologii i Inżynierii Biomedycznej Wydział Mechatroniki Politechniki Warszawskiej

I. Cel ćwiczenia

W ramach ćwiczenia studenci zapoznają się z rożnymi metodami tworzenia w MATLAB'ie graficznego interfejsu użytkownika (GUI z ang. *Graphical User Inteface*).

II. Przygotowanie do ćwiczenia

W celu przygotowania się do ćwiczenia zalecane jest zapoznanie się z podstawami dotyczącymi metod tworzenia GUI w MATLAB'ie, w szczególności z następującymi materiałami dostępnymi na stronie firmy Mathworks:

- 1. Tworzenie w MATLAB'ieaplikacji korzystających z graficznego interfejsu użytkownika
- 2. Tworzenie prostej aplikacji z użyciem narzędzia GUIDE

III. <u>Informacje podstawowe</u>

Większość programów wymaga interfejsu umożliwiającego pobieranie od użytkownika danych wejściowych i zwracanie użytkownikowi wyników. Dotychczasowe programy tworzone na zajęciach laboratoryjnych korzystały z interfejsu tekstowego. Bardzoiej intuicyjną komunikację umożliwia graficzny interfejs użytkownika (GUI z ang. *Graphical User Inteface*). GUI to ogólne określenie sposobu prezentacji informacji przez komputer polegającego na rysowaniu elementów (widżetów, zwanych często kontrolkami, takich jak: okna, przyciski, pola wyboru, pola radiowe, pola edycyjne, paski menu, ikony, listy, zakładki, okna dialogowe, suwaki, paski narzędzi, etykiety) z dokładnością do piksela, w odróżnieniu od interfejsu tekstowego, gdzie najmniejszą jednostką rysowaną jest znak.

W MATLAB'ie GUI można utworzyć w sposób programistyczny oraz za pomocą dwóch interaktywnych narzędzi: **GUIDE** (z ang. *Graphical User Interface Development Designer*) oraz **App Designer**.

Tworzenie GUI w sposób programistyczny wymaga wykorzystania właściwych funkcji MATLAB'a niezbędnych do utworzenia okna graficznego i umieszczenia w nim wymaganych komponentów interfejsu, tzw. obiektów *UIcontrol*, oraz zaimplementowania funkcji niezapewniających obsługę tych obiektów. Więcej o obiektach *UIcontrol* można znaleźć <u>tutaj</u>.

GUIDE i App Designer wspomagają programistę w tym procesie dzięki interaktywnemu środowisku, które generuje szkielet programu (m-plik) obsługującego elementy GUI (obiekty graficzne). App Designert został po raz pierwszy wprowadzony przez firmę Mathworks wraz z programem MATLAB w wersji 2016a i jest on obecnie zalecam narzędziem służącym do tworzenia GUI. Jego przewagą nad GUIDE jest poszerzony zestaw komponentów i bardziej intuicyjny sposób tworzenia interfejsu i całej aplikacji.

A. Tworzenie GUI w sposób programistyczny

Poniżej przedstawiono przykładową funkcję tworzący prosty GUI.

```
function guiProgramowe

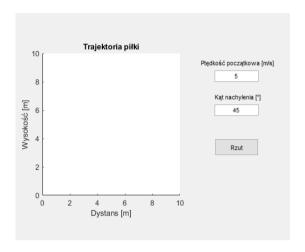
f
```

Ćwiczenie 5 2/27

```
5
    osie = axes('Units', 'pixels', 'Position', [50,80,250,250], ...
 6
        'xlim',[0 10], 'ylim',[0 10]);
    osie.XLabel.String = 'Dystans [m]';
7
    osie.YLabel.String = 'Wysokość [m]';
 8
    osie.Title.String = 'Trajektoria piłki';
 9
10
11
    textPredk = uicontrol('Style','text',...
12
        'String', 'Prędkość początkowa [m/s]',...
13
        'Position', [330, 300, 150, 20]);
    velocityBox = uicontrol('Style','edit',...
14
15
        'String','5',...
        'Tag','velocityBox',...
16
17
        'Position', [363,270,80,20]);
18
    textKat = uicontrol('Style', 'text',...
19
        'String', 'Kat wyrzutu [stopnie]',...
        'Position',[330,200,150,20]);
20
    angleBox = uicontrol('Style','edit',...
21
22
        'String','45',...
        'Tag', 'angleBox', ...
23
24
        'Position', [363, 170, 80, 20]);
25
    thrawPush = uicontrol('Style', 'pushbutton', ...
26
        'String','Rzut',...
27
        'Tag', 'thrawPush', ...
        'Position', [363, 90, 80, 20], ...
28
29
        'Callback', @pushbuttonCallback);
30
31
    end
32
33
    function pushbuttonCallback(source,~)
34
35
    q = 9.81
36
    velObj = findobj('Tag','velocityBox');
37
    v0 = str2double(velObj.String);
38
    angleObj = findobj('Tag', 'angleBox');
39
    theta = str2double(angleBox.String)*pi/180;
40
    t1 = 2*v0*sin(theta)/g;
    t=0:0.01:t1;
41
42
    x = v0*cos(theta)*t;
    y = v0*sin(theta)*t - g*t.^2/2;
43
44
45
    hold on
46
    comet(x,y)
47
48
    end
```

Ćwiczenie 5 3/27

Uruchomienie funkcji powoduje utworzenie GUI przedstawionego na Rys. 1, w którym użytkownik może wprowadzić dwie wartości liczbowe (wartość prędkości początkowej piłki i kąt, w stosunku do poziomu, pod jakim zostaje wyrzucona piłka, a następnie dla wprowadzonych wartości zostają uruchomione obliczenia i animacja graficzna.

Rysunek 1: GUI będący wynikiem uruchomienia przykładowego skryptu

Linie 3-29 m-pliku służą do konfiguracji interfejsu w tym do zdefiniowania obiektów *figure* i *axes* (osie) oraz pięciu elementów będących obiektami *UIcontrol*, w tym odpowiednio: dwóch obiektów *static text* (tekst statyczny,etykieta), dwóch *editable text* (tekst edytowalny wprowadzany z klawiatury przez użytkownika) i obiektu *pushbutton* (przycisk).

Linia 3 służy do utworzenia głównego okna interfejsu (obiektu *figure*). Jednocześnie, poprzez podanie wartości właściwości Name zdefiniowao tytuł okna głównego GUI, a przez podanie wartości właściwości Position obiektu, zdefiniowano jego pozycję (odległości wzdłuż osi x i y lewego dolnego rogu okna graficznego od lewego dolnego rogu ekranu) oraz jego wymiary (wysokość i szerokość) (w pikselach – jednostka domyślna). Więcej informacji o właściwościach obiektu *figure* można uzyskać <u>tutaj</u>.

W liniach 5-9 utworzono obiekt *axes*. W linii 5, jednocześnie z utworzeniem tego obiektu, zdefiniowano jednostkę, w której określane są pozycja i wymiary tego obiektu jako piksele (wartość właściwości 'Units' obiektu *axes*) oraz określono pozycję obiektu *axes* (w odniesieniu do lewego dolnego rogu obiektu zawierającego obiekt *axes*, np. obiektu *figure*) oraz jego wymiary. Ponadto, tworząc obiekt *axes* zdefiniowano również zakresy wartości dla obu osi. Dalej (linie 10-12) zdefiniowano etykiety oraz tytuł osi. Więcej informacji o właściwościach obiektu *axes* można znaleźć tutaj.

W kolejnych liniach (11-29) zdefiniowano pozostałe elementy interfejsu pozwalające na komunikację użytkowania z aplikacją. Są to obiekty *UIcontrol*: dwa o stylu *text* (tekst statyczny), dwa o stylu *edit* (tekst edytowalny) oraz jeden o stylu *pushbutton* (przycisk). Więcej o obiektach *UIcontrol* można znaleźć <u>tutaj</u>.

Dla każdego obiektu *UIcontrol* można zdefiniować funkcje *callback* (wywołania zwrotnego). Funkcje te nie są wywoływane bezpośrednio, lecz przez system zarządzania obiektami *UIcontrol* w odpowiedzi na *event* (zdarzenie), np. naciśnięcie przycisku (obiektu *pushbutton*) lub zmianę wartości obiektu *editable*. System zarządzania obiektami *UIcontroll* przekazuje do funkcji wywołania zwrotnego dwie zmienne. który przekazuje do

Ćwiczenie 5 4/27

nich dwie zmienne. Pierwszą z nich (pushButton w linii 33) jest uchwytem do struktury danych definiującej właściwości obiektu *UIcontroll* (np. pole pushButton.BackgroudColor przechowuje definicję koloru tła przycisku) który wyzwala dane wywołanie zwrotne – w wypadku powyższego przykładu jest to przycisk. Druga zmienna (~ w linii 28) jest zarezerwowana dla przyszłych wersji MATLAB'a (tylda jest w MATLAB'ie wykorzystywana w miejscu nieużywanego argumentu wejściowego). Więcej informacji o funkcjach wywołania zwrotnego można znaleźć tutaj.

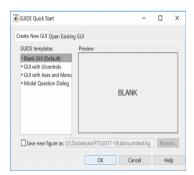
W naszym przykładzie zdefiniowana została funkcja wywołania zwrotnego jedynie dla przycisku Rzut (linie 33-48). Naciśnięcie przycisku Rzut powoduje jej wywołanie, tzn. zawsze gdy naciśnięty zostanie przycisk Rzut uruchomiona zostaje funkcja pushbuttonCallback. Funkcja ta wyszukuje uchwyty do dwóch obiektów o znanych wartościach właściwości Tag (linie 36 i 68) i pobiera wartość właściwości String dwóch obiektów *editable* (linie 30-31) jednocześnie przekształcając je z postaci łańcuchów znakowych reprezentujących wartości liczbowe do postaci liczbowej. Następnie wyznacza trajektorię piłki (linie 40-43) i uruchamia w obiekcie *axes* graficzna animację lotu piłki (linia 46).

B. Tworzeni GUI za pomocą narzędzia GUIDE

Aplikację z GUI o fikcjonalności identycznej jak ta z p. A możemy utworzyć również korzystając z narzędziarz *GUIDE*. Narzędzie *GUIDE* możemy uruchomić wywołując w oknie poleceń komendę guide. Polecenie to otwiera okno *GUIDE Quick Strat* (Rys. 2). Użytkownik uzyskuje możliwość wyboru pustego edytora GUI, wyboru spośród kilku typowych wzorców rozmieszczenia elementów interfejsu oraz otworzenia istniejącego GUI w celu jego modyfikacji.

Aplikacje tworzone w *GUIDE* są zapisywane jako pliki graficzne z rozszerzeniem .*fig* i w formie m-pliku.

Polecenie guide otwiera okno *GUIDE Quick Strat* (Rys. 2). W celu stworzenia nowego GUI należy wybrać opcję *Blank GUI* (*Default*) i kliknąć OK otwierając okno edytora *Layout* – *untitled.fig* (Rys. 3).

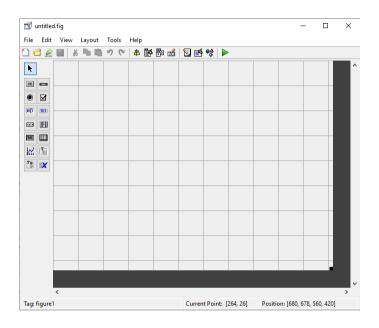
Rysunek 2: Okno GUIDE Quick Start

W centralnej części okna edytora *Layout* (część zakratkowana liniami siatki) znajduje się obszar wyświetlany po uruchomieniu aplikacji, dla której tworzony jest interfejs graficzny. W tym obszarze wstawiane są elementy/obiekty GUI. Z lewej strony okna **GUIDE** znajduje

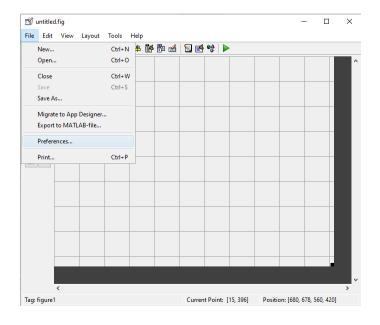
Ćwiczenie 5 5/27

się pasek narzędzi z ikonami odpowiadającymi poszczególnym komponentom, z których może zostać zbudowane. Aby poznać nazwy poszczególnych komponentów należy albo najechać kursorem myszy na ikonę danego komponentu, albo zmienić ustawienia *GUIDE*. W tym celu należy z menu okna *GUIDE* wybrać pozycje *File* \rightarrow *Preferences* (Rys. 4). Następnie należy zaznaczyć pole wyboru dla pozycji *Show names in component palette* (Rys. 5).

Po zaakceptowaniu zmiany okno edytora GUI będzie miało postać przedstawioną na Rys. 6.

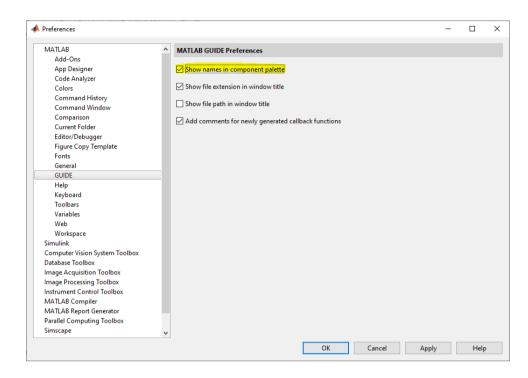

Rysunek 3: Okno edytora Layout

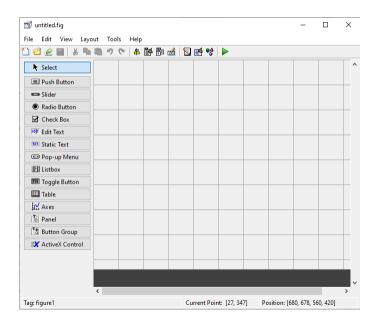

Rysunek 4: Okno edytora Layout . Pozycja Preferencje menu File

Ćwiczenie 5 6/27

Rysunek 5: Zaznaczenie pola wyboru dla pozycji Show names in component palette

Rysunek 6: Okno edytora Layout . Pozycja Preferencje menu File

Poszczególne narzędzia służą do:

Select - wyboru/wskazania komponentu

Push Button - utworzenia przycisku, który po naciśnięciu wywołuje akcję

zdefiniowaną w funkcji wywołania zwrotnego (Callback)

Slider - utworzenia suwaka

Ćwiczenie 5 7/27

Radio Button - utworzenia przycisku, który posiada dwa stany: włączony i wyłączony;

jeśli przycisk ten jest w grupie to w momencie aktywacji dezaktywuje

on pozostałe przyciski opcji z grupy.

Checkbox - utworzenia przycisku wyboru; jeśli przycisk ten jest w grupie, to

wybranie jednego z nich nie anuluje wyboru pozostałych

Edit Text - utworzenia pola tekstowego umożliwiającego wprowadzanie i edycję

tekstu; wywołanie zwrotne jest wykonywane po naciśnieciu klawisza

ENTER

Static Text - utworzenia etykiety opisującej inne obiekty graficzne w GUI lub pole

obliczeniowe; użytkownik nie może interaktywnie wpływać na ten

obiekt; nie posiada on wywołania zwrotnego

Popup Menu - utworzenia menu kontekstowego umożliwiającego wybór jednego

z elementów na liście

Listbox - utworzenia listy rozwijanej umożliwiającej wybór jednego lub więcej jej

elementów

Toggle Button - utworzenia przycisku przełącznika bistabilnego - wciśnięty pozostaje

w tym stanie aż zostanie wyciśnięty; wywołanie zwrotne jest wykonywane po zwolnieniu naciśniętego przycisku myszki wskazującej

ten przycisk

Table - utworzenia tabeli

Axes - utworzenia osi współrzędnych

Panel - utworzenia panelu; panel może zawierać grupę dowolnych elementów;

zgrupowanie podobnych elementów ułatwia korzystanie z interfejsu; panel ma tytuł, obramowanie oraz może zawierać inne panele, grupę opcji, osie współrzędnych i kontrolki; położenie każdego elementu

wewnątrz panelu jest interpretowane jako względne do panelu

Button Group - utworzenia grupy przycisków Radio Buttons lub przycisków Toggle

Buttons.

Toolbar - utworzenia paska narzędzi

ActiveX Control - utworzenia kotrolki ActiveX

Właściwe działanie GUI zapewniają znane nam już wywołania zwrotne (*Callbacks*), o których wspominano w pp. A. Wybrane rodzaje i własności wywołań zwrotnych podaje Tabela 1.

Pobranie elementu możliwe jest za pomocą myszy. Każdy obiekt GUI można dopasowywać do aktualnych potrzeb zmieniając jego położenie, rozmiar i inne atrybuty.

Korzystając w GUIDE z myszy należy używać obu jej przycisków przy czym:

- lewy przycisk służy do wyboru obiektu graficznego, zmiany jego wymiarów oraz do jego przesuwania; bardziej precyzyjne pozycjonowanie obiektów, po ich wskazaniu myszką, możliwe jest dzięki klawiszom kierunkowym: ←↓↑→;
- prawy przycisk myszy otwiera lokalne menu kontekstowe umożliwiające między innymi (Rys. 7):
 - "wycięcie" elementu (*Cut*)
 - skopiowanie elementu (*Copy*)

Ćwiczenie 5 8/27

- wklejenie "wyciętego" elementu (dostępna po użyciu opcji *Cut*) (*Paste*)
- "wyczyszczenie" elementu z okna (*Clear*)
- duplikowanie elementu (*Duplicate*)
- zmianę warstwy: przesuń na wierzch/pod spód (Bring to Front/Send to Back)
- określenie i modyfikację właściwości obiektu (*Property Inspector*)
- przeglądanie zdefiniowanych obiektów (*Object Browser*)
- definiowanie wywołań zwrotnych (View Callbacks).

Tabela 1

Właściwość wywołania zwrotnego	Opis		
ButtonDownFcn	Jest wykonywane wtedy, gdy użytkownik naciśnie przycisk myszki, a jej kursor wskazuje dany komponent		
CreateFcn	Inicjalizuje komponent podczas jego tworzenia, ale przed pojawieniem się na ekranie		
Callback	Wykonuje podstawowe zadania w odpowiedzi na akcję użytkownika.		
DeleteFcn	Jest wykonywane przed usuwaniem obiektu, tj. gdy uruchomione zostanie polecenie delete albo close w stosunku do okna aplikacji zawierającego dany element (nie ma zastosowania do obiektu root).		
KeyPressFcn	Jest wykonywane wtedy, gdy użytkownik naciśnie klawisz na klawiaturze a wywołanie zwrotne komponentu jest aktywne.		
ResizeFcn	Jest wykonywane wtedy, gdy użytkownik zmienia rozmiar obiektu <i>Panel</i> lub <i>Button Group</i> .		
SelectionChangeFcn	Jest wykonywane wtedy, gdy użytkownik wybierze inny przycisk opcji (<i>Radio Button</i>) lub przełącznika (<i>Toggle Button</i>)		

Programowanie interfejsu graficznego rozpoczyna się od określenia właściwości jego elementów (obiektów graficznych). Właściwości tych elementów są przechowywane w odpowiednich polach struktury o nazwie handles. Struktura ta zawiera uchwyty do wszystkich elementów GUI. Może ona zawierać także dane użytkownika służącą do przekazywania danych między wywołaniami zwrotnymi dla różnych elementów GUI.

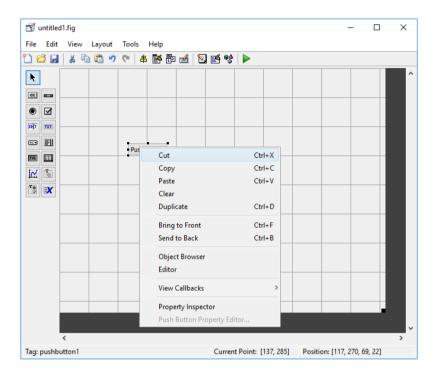
W pierwszej kolejności należy zdefiniować wartości właściwości Tag definiowanego komponentu GUI. Wartość właściwości Tag jest bowiem wykorzystywana do automatycznego tworzenia funkcji związanych z wywołaniami zwrotnymi dla danego obiektu (np. wartość_Tag_Callback) oraz do aktualizacji struktury handles (dodanie elementu/pola struktury dla każdego nowo utworzonego obiektu wg schematu handles.wartość_Tag) co pozwala na łatwe pobieranie/modyfikowanie wartości właściwości użytych obiektów za pomocą funkcji get i set.

Określanie i modyfikację wartości właściwości obiektów umożliwia *Inspektor Właściwości* (*Property Inspector*) (Rys. 8). Okno inspektora właściwości dla danego obiektu można otworzyć wykorzystując jedną z poniższych możliwości:

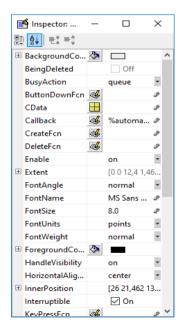
kliknąć obiekt dwukrotnie

Ćwiczenie 5 9/27

- o kliknąć ikonę *Property Inspector* na pasku narzędzi *GUIDE Layout Editor* (Rys. 9)
- o z menu View wybrać opcję Property Inspector
- z lokalnego menu kontekstowego wywołanego prawym przyciskiem myszy wybrać opcję *Property Inspector*.

Rysunek 7: Okno edytora **Layout**. Menu kontekstowe otwarte za pomocą prawego przycisku myszy.

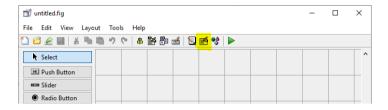

Rysunek 8: Okno inspektora właściwości obiektu (**Property Inspector**)

Ćwiczenie 5 10/27

Uruchomienia wykonanego projektu można dokonać albo wybierając opcję *Run* z menu *Tools*, albo naciskając przycisk ▶ na pasku narzędzi *GUIDE Layout Editor*.

GUI jest zapisywane w dwóch plikach, pliku *.m i pliku *.fig. W m-pliku zawarty jest kod aplikacji, natomiast w fig-pliku zawarta jest struktura GUI.

Rysunek 9: Okno edytora Layout. Ikona Property Inspector.

C. Tworzenie GUI za pomocą App Designer

Wprowadzone do środowiska MATLAB w wersji 2016a narzędzie *App Designer* również umożliwia utworzenie GUI, jednak w porównaniu do *GUIDE* oferuje ono więcej komponentów interfejsu oraz bardziej intuicyjny proces tworzenia interfejsu zwanego aplikacją (lub w skrócie app'ką). Ponadto *App Designer* w pełni korzysta z obiektowości środowiska MATLAB (np. miejsce funkcji zajmują tu metody).

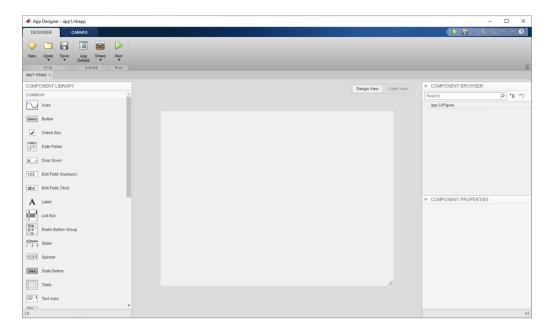
App Designer może zostać otwarty albo poprzez uruchomienie w oknie Commadn Window polecenia appdesigner albo poprzez wybranie pozycji New->App z menu Home. W wyniku otwarte zostaje nowe okno (Rys. 10), w którym odbywa się cały proces tworzenia GUI.

Okno *App Designer* jest podzielone na 3 części. Z lewej strony znajduje się panel *Component Library*, zwierający bibliotekę dostępnych komponentów (suwaków, wskaźników, przycisków itp.). Biblioteka ta zawiera komponenty zbliżone do tych dostępnych w narzędziu *GUIDE* oraz szereg nowych komponentów, wśród których na szczególną uwagę zasługuje grupa komponentów *INSTRUMENTATION*. Wybrane komponenty możemy przeciągnąć na obszar projektowanego interfejsu znajdujący się w środkowej części okna - panelu *Design View*. Panel ten umożliwia na aranżowanie przestrzenne komponentów GUI w obrębie obszaru obiektu *figure* (jaśniejszy obszar panelu *Design View*).

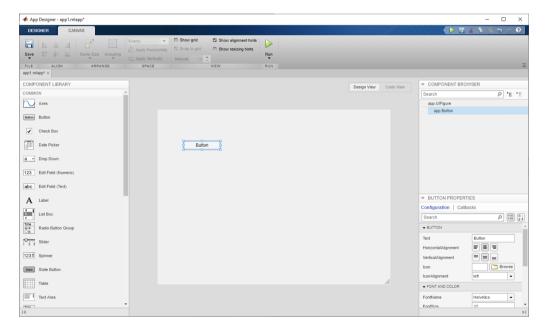
Po prawej stronie, w panelu *Component Browser*, wyświetlona jest lista nazw użytych komponentów. Komponent app.UIFigure jest tworzony automatycznie w momencie uruchomienia narzędzia *App Designer*. Po zaznaczeniu danego komponentu umieszczonego w panelu *Design View*, w oknie *Properties* znajdującym się w prawej dolnej części ekranu, wyświetlane są właściwości odpowiedniego mu obiektu. Okno *Properties* umożliwia modyfikację tych właściwości. (Rys. 11). Należy zwrócić uwagę na fakt, że komponenty o nazwach identycznych jak te występujące w narzędziu *GUIDE* mogą w *App Designer* posiadać właściwości inne iż w *GUIDE*.

Więcej informacji na temat komponentów dostępnych w App Designer można znaleźć tutaj.

Ćwiczenie 5 11/27

Rysunek 10: Okno narzędzia App Designer.

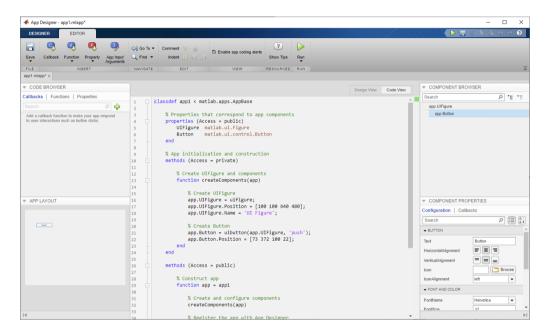
Rysunek 11: Okno narzędzia **App Designer** z elementem umieszczonym w panelu **Desing View**.

Narzędzie *App Designer* automatycznie generuje kod służący do obsługi elementów graficznych pobranych z *Component Library*. Nie jest to jednak kompletna aplikacja, ponieważ *App Designer* nie może zdefiniować wzajemnych relacji pomiędzy tymi elementami. Aktualny kod aplikacji jest widoczny po przełączeniu centralnego panelu z trybu *Design View* na *Code View*. Dodatkowo zakładka *CANVAS* zmienia się na *EDITOR*, po lewej stronie u góry pojawia się panel *CODE BGROWSER* (umożliwiający

Ćwiczenie 5 12/27

modyfikację kodu, np. dodawania funkcji prywatnych), a po lewej na dole pojawia się panel *APP LAYOUT* (służący do ilustracji wyglądu GUI) (Rys. 12).

W przypadku *App Designer* użytkownik może dopisać i edytować wywołania zwrotne oraz dodatkowe funkcje i zmienne jednak tylko w przewidzianych do tego miejscach programu wygenerowanego dla użytych elementów GUI. Pozostała część automatycznie generowanego kodu nie może być edytowana i jest wyświetlana na szarym tle. Mato na celu zwiększenie niezawodności kodu, gdyż jego istotne fragmenty nie mogą być przypadkowo zmienione przez użytkownika.

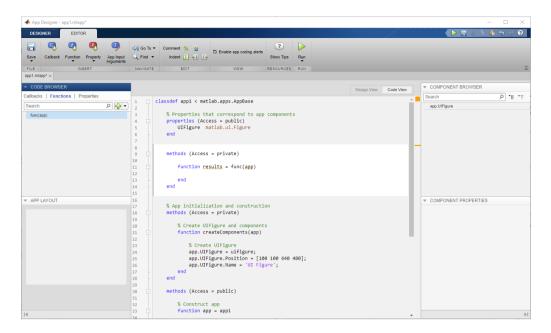

Rysunek 12: Okno narzędzia App Designer – widok panelu Code View.

Podobnie jak w przypadku narzędzia *GUIDE*, *App Designer* proponuje miejsce wstawienia wywołania zwrotnego i jego kod szkieletowy dla każdego elementu GUI. Rolą użytkownika jest zaakceptowanie lub modyfikacja tych wywołań oraz wprowadzenie nazw i parametrów funkcji, które będą wykonane w odpowiedzi na zdarzenia przewidziane w projekcie aplikacji.

Własne funkcje można utworzyć w trybie *Code View*, klikając zakładkę *Functions* w oknie *CODE BROWSER*. Następnie, z menu rozwijanego • należy wybrać pozycję *Private Function*. W efekcie w panelu *Functions* okna *CODE BROWSER* pojawia się nowa funkcja func (app). Funkcję tę można odszukać samodzielnie w oknie *Code View*, można też ją zlokalizować, klikając nazwę funkcji func (app) w panelu *Functions* okna *CODE BROWSER*. Jest ona edytowalna. Może też zostać usunięta lub zastąpiona innymi funkcjami (Rys. 13).

Ćwiczenie 5 13/27

Rysunek 13: Okno narzędzia App Designer – widok panelu Code View.

IV. Realizacja ćwiczenia

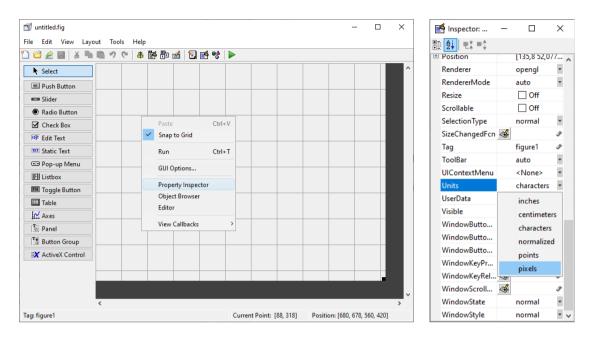
A) Tworzenie GUI w sposób programistyczny

- **1.** Przepisz przykładowy kod z p. III.A. Następnie, skrypt zapisz w pliku o nazwie *guiTrajektoria A.m* i uruchom.
- 2. Naciśnij przycisk

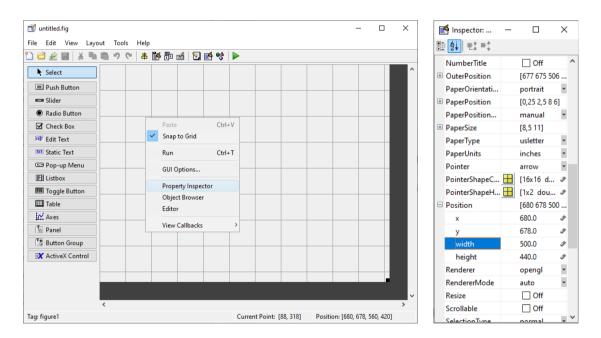
B) Tworzenie GUI z użyciem narzędzia GUIDE

- 1. Uruchom aplikacje GUIDE wybierajac "puste" GUI (Blank GUI (Default)).
- 2. Za pomocą *Inspektora Właściwości* ustal nazwę oraz rozmiar i pozycję otwieranego okna na zgodną z tymi zdefiniowanymi w przykładowym skrypcie w pp. A. W tym celu najpierw sprawdź i w razie potrzeby zmodyfikuj wartość dla właściwości Units obszaru okna graficznego (z kratką linii siatki) na piksele (pixels) (Rys. 14). Następnie w zakładce właściwości Position zmodyfikuj wartości pól: x, y, width i height. (Zatwierdzenie wartości odbywa się klawiszem *ENTER* lub następuje ono po wybraniu innej właściwości) (Rys. 15).
- **3.** Wstaw osie układu współrzędnych (*Axes*).
- **4.** Otwórz okno *Inspektora Właściwości* dla obiektu Axes. Zmień wartości właściwości: Tag na Osie, Units na centymetry oraz wartości właściwości na zgodne ze zdefiniowanymi w przykładowym skrypcie w pp. A. (Rys. 16 i 17).
- 5. Wstaw obiekt Static text i zmodyfikuj wartość jego właściwości String i Position tak aby były zgodne z właściwościami odpowiedniego obiektu w przykładowym skrypcie z pp. A. (Rys. 18).

Ćwiczenie 5 14/27

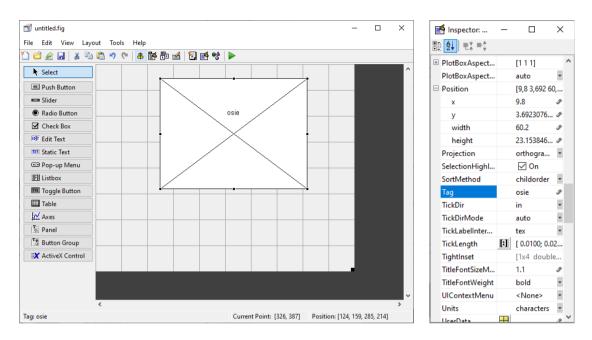

Rysunek 14: Widok i modyfikacja wartości właściwości Units jego głównego okna

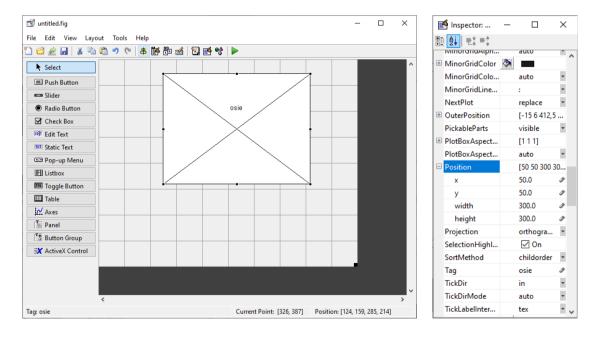

Rysunek 15: Widok i modyfikacja wartości właściwości Position jego głównego okna

Ćwiczenie 5 15/27

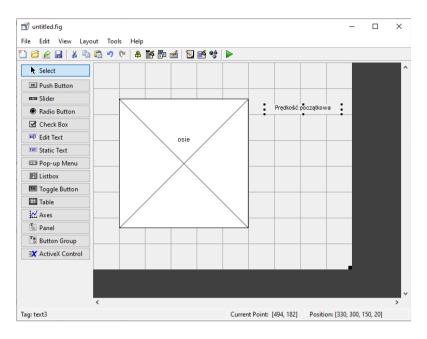

Rysunek 16: Widok GUI i modyfikacja wartości właściwości Tag obiektu Axes

Rysunek 17: Widok GUI i modyfikacja wartości właściwości Position obiektu Axes

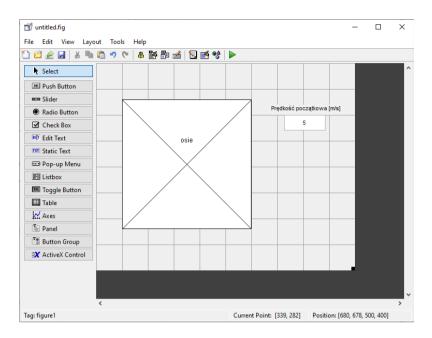
Ćwiczenie 5 16/27

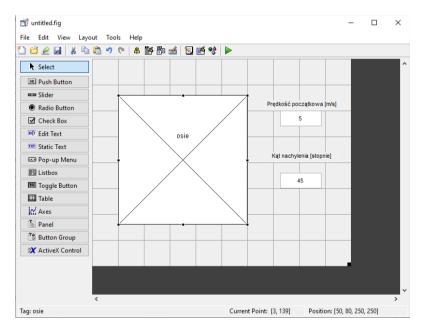
Rysunek 18: Widok GUI z dodanym obiektem Static text (po modyfikacji właściwości)

- 6. Wstaw obiekt *Edit text*, zmień wartości właściwości: Tag na velocityBox oraz zmodyfikuj wartość jego właściwości String i Position tak aby były zgodne z właściwościami odpowiedniego obiektu w przykładowym skrypcie z pp. A. (Rys. 19).
- 7. Wstaw pozostałe dwa obiekty: *Static text* i *Edit text* i zmodyfikuj odpowiednio ich właściwości (m.in. zmień wartości właściwość Tag obiektu Edit *Text* na *angleBox*) tak, aby były zgodne z właściwościami odpowiadających im elementów w przykładowym skrypcie z pp. A. (Rys. 20).
- **8.** Wstaw obiekt *Push Button*. I zmodyfikuj jego właściwości tak aby były zgodne z właściwościami odpowiadającego mu obiektu w przykładowym skrypcie z pp. A. (m.in. zmień wartości właściwość: Tag na thrawPush) (Rys. 21).
- **9.** Uruchom zaprojektowane GUI. Potwierdź chęć kontynuacji (Rys. 22) i zapisz projekt w plikach o nazwie *guiTrajektoria_B* (m-plik zostanie utworzony automatycznie).
- **10.** Naciśnij przycisk Rzut . Czy coś się wydarzyło? Dlaczego? Odpowiedzi wpisz we właściwych rubrykach *Sprawozdania*.
- 11. Zamknij uruchomione GUI.
- 12. Przejdź do Edytora/Debuggera kodu do *m*-pliku dla utworzonego interfejsu.
- **13.** Zlokalizuj funkcję guiTrajektoria_B_OpeningFon (funkcja ta jest wykonywana przed wyświetleniem GUI).
- **14.** Na końcu funkcji dodaj instrukcje definiujące zakres wartości dla osi x i y oraz etykiety tych osi identycznie jak to miało miejsce w przykładowym skrypcie z pp. A.(Rys. 23).

Ćwiczenie 5 17/27

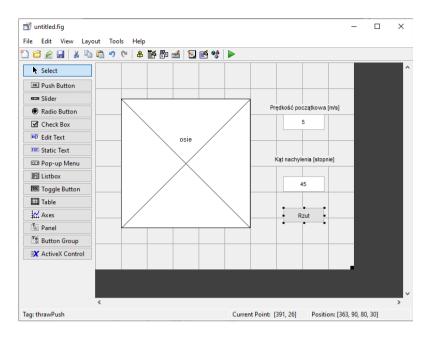

Rysunek 19: Widok GUI z dodanym obiektem Edit text (po modyfikacji właściwości)

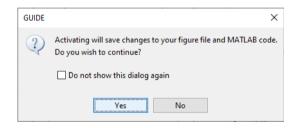

Rysunek 20: Widok GUI z 2 obiektami Static Text i 2 obiektami Edit Text (po modyfikacji właściwości)

Ćwiczenie 5 18/27

Rysunek 21: Końcowy widok GUI

Rysunek 22: Końcowy widok GUI

- **10.** Zlokalizuj funkcję velocityBox_CreateFcn (funkcja ta jest wykonywana w momencie utworzenia obiektu *velocityBox*).
- 11. Na końcu funkcji dodaj instrukcje definiujące zmienną globalną velocityBox i przypisującą jej wartość zmiennej hObject (pierwszy argument wejściowy funkcji velocityBox_CreateFcn) (Rys. 24).
- **12.** Zlokalizuj funkcję angleBox_Callback (funkcja ta jest wykonywana w momencie utworzenia obiektu *angleBox*).
- 13. Na końcu funkcji dodaj instrukcje definiujące zmienną globalną angleBox i przypisującą jej wartość zmiennej hObject (pierwszy argument wejściowy funkcji angleBox CreateFon) (Rys. 25).
- 14. Zlokalizuj funkcję thrawPush_Callback (funkcja ta wyznacza i wykreśla trajektorię lotu piłki i jest wykonywana za każdym razem gdy naciśnięty zostanie przycisk *thrawPush*).
- 15. Na końcu funkcji dodaj instrukcję definiującą dwie zmienne globalne: velocityBox i angleBox oraz instrukcje służące do wyznaczenia

Ćwiczenie 5 19/27

i wykreślenia trajektorii lotu piłki, analogicznie do instrukcji zawartych w funkcji lokalnej w przykładowym skrypcie z p. A. (Rys. 26).

- **16.** Uruchom *m*-plik.
- **17.** Naciśnij przycisk Rzut . Czy coś się wydarzyło? Dlaczego? Odpowiedzi wpisz we właściwych rubrykach *Sprawozdania*.
- 18. Zamknij aplikację.

```
function guiTrajektoria_B_OpeningFcn(hObject, eventdata, handles, varargin)
% This function has no output args, see OutputFcn.
% hObject handle to figure
% eventdata reserved - to be defined in a future version of MATLAB
% handles structure with handles and user data (see GUIDATA)
-% varargin command line arguments to guiTrajektoria_B (see VARARGIN)
% Choose default command line output for guiTrajektoria_B handles.output = hObject;
% Update handles structure
guidata(hObject, handles);
% UIWAIT makes guiTrajektoria_B wait for user response (see UIRESUME)
% uiwait(handles.figurel);
axis([0,10,0,10])
xlabel('Dystans [m]')
ylabel('Wysokość [m]')
```

Rysunek 23: Funkcja guiTrajektoria_B_OpeningFcn (po dodaniu wymaganych instrukcji).

```
function velocityBox CreateFcn(hObject, eventdata, handles)

hObject handle to velocityBox (see GCBO)

eventdata reserved - to be defined in a future version of MATLAB

handles empty - handles not created until after all CreateFcns called

Hint: edit controls usually have a white background on Windows.

See ISPC and COMPUTER.

if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'), get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))

set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
global velocityBox
velocityBox = hObject;
```

Rysunek 24: Funkcja velocityBox_CreateFcn (po dodaniu wymaganych instrukcji).

Rysunek 25: Funkcja angleBox CreateFcn (po dodaniu wymaganych instrukcji).

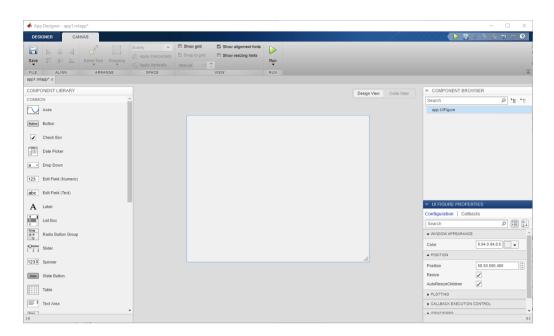
Ćwiczenie 5 20/27

Rysunek 26: Funkcja thrawPush Callback (po dodaniu wymaganych instrukcji).

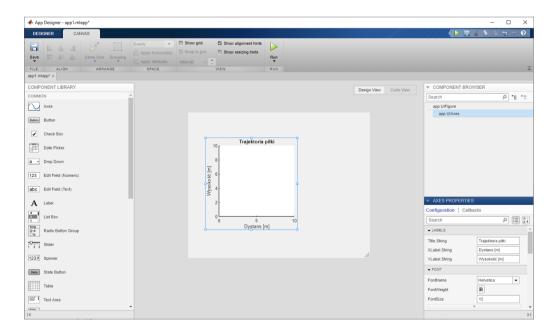
C) Tworzenie GUI za pomoca App Designer

- 1. Uruchom aplikację App Designer.
- 2. W oknie *UI FIGURE PROPERTIES* ustal rozmiar i pozycję otwieranego okna na zgodne z tymi zdefiniowanymi w przykładowym skrypcie w pp. A i B. W tym celu zmień wartości pól: x, y, width i height właściwości Position. (Zatwierdzenie wartości odbywa się klawiszem *ENTER* lub *TAB* albo następuje po wybraniu myszą innego pola/właściwości). W tym samym oknie ustal tytuł wykresu oraz etykiety i zakresy wartości osi dla osi x i y (właściwości *LABELS* i *RULERS*). (Rys. 27).
- **3.** Wstaw osie układu współrzędnych (obiekt *Axes*). Sprawdź listę komponentów w oknie *COMPONENT BROWSER*.
- **4.** W oknie *UI FIGURE PROPERTIES* zmień wartości właściwości Position na zgodne ze zdefiniowanymi w przykładowym skrypcie w pp. A. (Rys. 28).
- 5. Wstaw obiekt *Edit Field* i zmodyfikuj wartość jego właściwości Label i Value tak aby były miały one następujące wartości, odpowiednio: Prędkość początkowa [m/s] i 5 oraz zmodyfikuj wartości właściwości Position elementów składowych tego komponentu: pole tekstowe zawierające etykietę oraz okno edycyjne o wartości początkowej równej 5, miały następujące wartości, odpowiednio: [330,300,150,20] i [363,270,80,20] (wartości zgodne z wartościami właściwości Position dwóch obiektów odpowiadających tym elementom składowym obiektu *Edit Field*) (Rys. 29).
- **6.** Analogicznie jak w pp. C.5. wstaw drugi obiekt *Edit Field* i zmodyfikuj wartość jego właściwości tak aby obiekt ten odpowiadał dwóm obiektom z pp. A i C reprezentującym etykietę i pole edycyjne dla wartości kąta, pod jakim została wyrzucona piłka (Rys. 30).
- 7. Wstaw obiekt *Button* i zmodyfikuj jego właściwości Text i Position tak, aby były zgodne z właściwościami odpowiadającego mu obiektu (*Push Button*) z pp. A i B. (Rys. 31).
- **8.** Zapisz projekt w pliku o nazwie *guiTrajektoria_C* i uruchom aplikację. Naciśnij przycisk Rzut . Czy coś się wydarzyło? Dlaczego? Odpowiedzi wpisz we właściwych rubrykach *Sprawozdania*.

Ćwiczenie 5 21/27

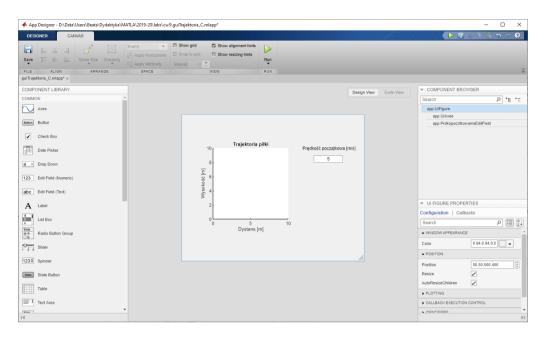

Rysunek 27: Okno aplikacji **App Designer** z modyfikacją właściwości Position obiektu Figure..

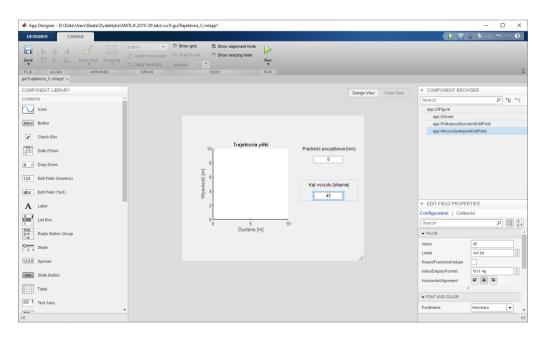

Rysunek 28: Okno aplikacji App Designer po dodaniu komponentu Axes..

Ćwiczenie 5 22/27

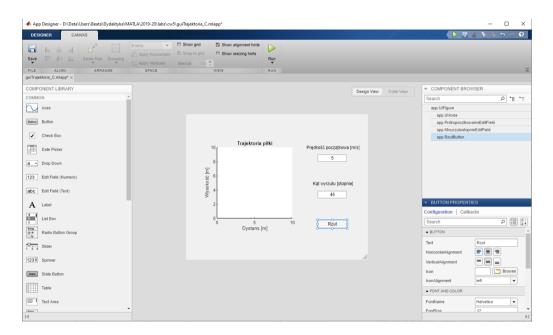
Rysunek 29: Okno aplikacji App Designer po dodaniu komponentu Edit Field..

Rysunek 30: Okno aplikacji **App Designer** po dodaniu drugiego komponentu **Edit Field.**.

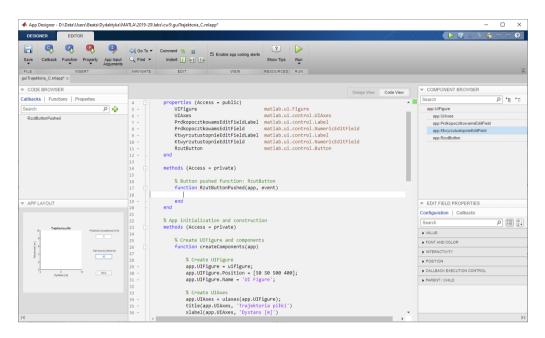
Ćwiczenie 5 23/27

- 9. Zaznacz przycisk Rzut i w oknie *BUTTON PROPERTIES* otwórz zakładkę *Callbacks*.
- **10.** Z rozwijanej listy *ButtonPushFcn* wybierz pozycję <*add ButtonPushFcn callback*>. W efekcie otwarta zostaje zakładka *EDITOR*, w panelu centralnym wyświetlony zostanie kod a kursor będzie automatycznie ustawiony w pierwszej pustej linii ciała edytowanej funkcji, która jest tworzona automatycznie (Rys. 32). Funkcja ta będzie wykonywana zawsze gdy przyciśnięty będzie przycisk Rzut.
- 11. W miejscu w którym znajduje się kursor (bezpośrednio pod linią definicji funkcji RzutButtonPushed) wprowadź następujące instrukcje służące do wyznaczenia i wykreślenia trajektorii lotu piłki, analogicznie do instrukcji zawartych w funkcji lokalnej w przykładowym skrypcie z pp. A czy w funkcji wywołania wstecznego dla przycisku Rzut w pp. B. Zwróć uwagę na postać argumentów wejściowych w wywołaniu funkcji funkcję hold i comet!!! (Rys. 33).
- 12. Uruchom aplikację.
- **13.** Naciśnij przycisk Rzut . Czy coś się wydarzyło? Dlaczego? Odpowiedzi wpisz we właściwych rubrykach *Sprawozdania*.
- 14. Zamknij aplikację.

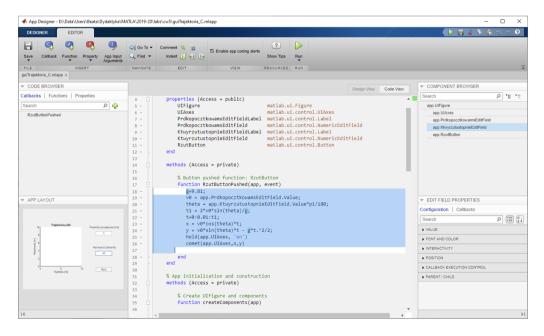

Rysunek 31: Okno aplikacji **App Designer** po dodaniu komponentu **Button**.

Ćwiczenie 5 24/27

Rysunek 32: Kod z prototypem funkcji wywołania zwrotnego dla przycisku Rzut .

Rysunek 33: Kod ciała funkcji wywołania zwrotnego dla przycisku Rzut .

Ćwiczenie 5 25/27

D) Testy i modyfikacje interfejsów

1. Przetestuj działanie aplikacji utworzonych w pp. A, B i C dla wartości prędkości początkowej i kąta wyrzutu podanych w Tabeli 2.

Tabela 2. Dane testowe

Prędkość początkowa [m/s]	Kąt wyrzutu [°]	
5	45	
10	45	
10	60	
10	80	
12	80	
14	80	
14	100	

- 2. Czy wygląd i zachowanie aplikacji utworzonych w pp. A, B i C jest jednakowe.
- **3.** Zmodyfikuj kod funkcji *guiTrajektoria_A*, tak aby w oknie GUI nie było widoczne menu oraz numer okna graficznego (właściwości MenuBar oraz NumberTitle).
- 4. Zmodyfikowane fragmenty kodu wpisz w odpowiedniej rubryce Sprawozdania.

Ćwiczenie 5 26/27

Sprawozdanie

Ćwiczenie 5. Elementy programowania obiektowego. Graficzny Interfejs Użytkownika (GUI).

L.p.		Imię i nazwisko	Grupa	Data
Punkt cw./ L. punktów		Realizacja/wynik		Uwagi prowadzącego
A	/ 1			
B /	1,5			
C /	1,5			
D	/ 1			